

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
підприємництва і торгівлі
Протокол № 2 від 01.09.2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ВСТУП ДО ФАХУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»
Освітній рівень перший (бакалаврський)
Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Статус дисципліни обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання українська

Розробник:
д.е.н., професор

Марина САЛУН

к.е.н., доцент

Аліна ЛИТВИНЕНКО

Завідувач кафедри
підприємництва і торгівлі

Марина САЛУН

Гарант програми

Аліна ЛИТВИНЕНКО

Харків
2023

ВСТУП

Метою викладання навчальної дисципліни є забезпечення професійної підготовки здобувачів за спеціальністю «Підприємництво та торгівля» і полягає у формуванні у майбутніх фахівців системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану підприємництва та торгівлі, адже підприємництво є ключовим елементом розвитку економіки країни, тому підготовка фахівців у цій галузі є надзвичайно важливою для забезпечення стійкого економічного зростання; сучасне підприємництво потребує креативності та інноваційного мислення.

Мета дисципліни – формування у майбутніх фахівців системи знань що відповідають сучасним вимогам ринку праці, а саме: гнучкість та адаптивність до змін, готовність до швидкої реакції на виклики та можливості.

Завданнями навчальної дисципліни є : формування високого рівня комунікаційних навичок та здатність до побудови стосунків; здатність до креативності та інноваційного мислення для розвитку нових ідей та продуктів, а також формування творчої, всебічно розвинутої особистості, справжнього професіонала для наукової та практичної роботи у сфері суспільно-економічної діяльності з метою підвищення рівня та якості життя людей і прогресивного розвитку суспільства.

Об'єктом вивчення дисципліни є процес підприємницької діяльності з урахуванням цілей сталого розвитку підприємництва, тенденції технологічного та інформаційного розвитку бізнесу в Україні та на міжнародних ринках.

Предметом навчальної дисципліни є принципи, форми і методи, що дозволяють прогнозувати кон'юнктуру ринку, здійснювати аналіз зовнішнього середовища суб'єкта бізнесу, організовувати підприємницьку діяльність, вести міжнародні торговельні операції та володіти навичками ведення ділових переговорів.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 1	ЗК 1, СК 1
РН 5	ЗК 6, СК 5

де, ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

РН. 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

РН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Підприємництво як об'єкт конкурентного бізнесу.

Тема 1: Вступ до підприємництва і торгівлі

1.1. Зміст підприємництва та торгівлі.

Підприємництво – як процес створення, розвитку і управління бізнесом з метою отримання прибутку. Торгівля – вид діяльності, пов'язаний з купівлею та продажем товарів і послуг на ринку.

1.2. Важливість підприємництва у сучасному світі.

Підприємництво – двигун економічного розвитку, який створює робочі місця, споживчу вартість і інновації. Підприємницька діяльність сприяє конкуренції, що підвищує якість товарів і послуг.

1.3. Тренди та можливості у галузі підприємництва та торгівлі.

Зростаюча роль технологій та інновацій у сучасному бізнесі. Розвиток електронної комерції та онлайн-торгівлі. Міжнародна торгівля і глобалізація як джерело нових можливостей. Важливість сталого підприємництва та корпоративної відповідальності.

Тема 2. Біржова діяльність та фінансовий ринок.

2.1. Роль біржової діяльності у сучасній економіці.

Біржова діяльність є ключовою складовою сучасної економіки, яка сприяє ефективному розподілу капіталу. Біржі створюють засоби для купівлі-продажу фінансових інструментів, що дозволяє компаніям залучати капітал і інвесторам здійснювати інвестиції.

2.2. Основні фінансові інструменти та їхнє використання.

Фінансові інструменти включають акції, облигації, опціони, ф'ючерси тощо. Акції надають власникам право участі в управлінні компанією, а облигації – право на отримання відсотків.

2.3. Ризики та можливості інвестування на фінансовому ринку.

Інвестування на фінансовому ринку може приносити високі прибутки, але також пов'язане з різними видами ризиків, такими як ринковий ризик, кредитний ризик і т. д. Диверсифікація та грамотне управління ризиками можуть допомогти знизити втрати та максимізувати прибутки.

Тема 3. Електронна комерція та інтернет-бізнес.

3.1. Основні принципи електронної комерції.

Електронна комерція (e-commerce) - це процес купівлі та продажу товарів та

послуг через Інтернет. Основні принципи електронної комерції включають онлайн-платежі, електронний каталог товарів, обробку замовлень, доставку і обслуговування клієнтів.

3.2. Моделі бізнесу в інтернеті.

Порівняйте різні моделі бізнесу, такі як e-commerce, рекламна модель, абонементи, фріміум, маркетплейси тощо. Розкажіть про переваги і недоліки кожної моделі та приклади компаній, які їх використовують.

3.3. Цифровий маркетинг та продажі в онлайн-середовищі.

Поясніть, як цифровий маркетинг використовується для просування товарів і послуг в інтернеті. Обговоріть інструменти цифрового маркетингу, такі як соціальні мережі, контент-маркетинг, пошукова оптимізація і реклама в Інтернеті.

Змістовий модуль 2. Позиціонування підприємництва в світовому просторі.

Тема 4. Міжнародна торгівля та глобалізація.

4.1. Основні концепції міжнародної торгівлі.

Міжнародна торгівля – це обмін товарами та послугами між країнами. Поняття абсолютної та відносної переваги та їх роль у визначенні спеціалізації країн в виробництві.

4.2. Виклики та можливості глобалізації для бізнесу.

Глобалізація – це процес зближення та інтеграції економік та культур різних країн. Виклики глобалізації для бізнесу включають конкуренцію на світовому ринку, нестабільність валютних курсів та культурні різниці. Можливості глобалізації включають доступ до нових ринків, зниження витрат виробництва та розширення інновацій.

4.3. Міжнародні торговельні угоди та організації.

Міжнародні торговельні угоди, такі як Всесвітня організація торгівлі (WTO) та угоди про вільну торгівлю, регулюють міжнародну торгівлю та знижують мита та інші обмеження. Організації, такі як ООН та Міжнародний валютний фонд (МВФ), грають важливу роль у сприянні стабільності та розвитку світової економіки.

Тема 5. Об'єднання підприємців.

5.1. Чому підприємці об'єднуються?

Об'єднання підприємців дозволяє спільно розв'язувати проблеми та впливати на умови підприємницької діяльності. Взаємодопомога, обмін досвідом та ресурсами в різних аспектах бізнесу.

5.2. Форми об'єднань підприємців: асоціації, кооперативи та інше.

Різноманітність форм об'єднань, таких як торгові асоціації, галузеві об'єднання, кооперативи, спільні підприємства. Кожна форма має свої переваги та особливості, які підтримують різні аспекти бізнесу.

5.3. Лобіювання і вплив на законодавство через об'єднання підприємців.

Об'єднання підприємців може впливати на створення більш сприятливих умов для бізнесу шляхом лобіювання та взаємодії з владою. Приклади впливових

об'єднань та їхні досягнення в політичних рішеннях.

5.4. Об'єднання для інновацій та досліджень.

Об'єднання підприємців може створювати сприятливе середовище для спільної інноваційної діяльності та досліджень. Взаємодія з науковими інституціями, обмін знаннями та ресурсами.

5.5. Соціальна відповідальність та об'єднання підприємців.

Об'єднання підприємців може сприяти розвитку соціально відповідальних ініціатив. Спільна відповідь на соціальні виклики та співпраця з громадськими організаціями.

5.6. Міжнародні об'єднання та глобальні мережі підприємців.

Глобальні об'єднання підприємців сприяють обміну досвідом та ресурсами на міжнародному рівні. Взаємодія для знаходження нових ринків, партнерів та можливостей.

Тема 6. Екосистема підтримки бізнесу.

6.1. Що таке екосистема підтримки бізнесу та навіщо вона потрібна?

Екосистема підтримки бізнесу – це мережа ресурсів, організацій та інфраструктури, яка сприяє розвитку та успіху підприємств. Важливість екосистеми для стимулювання інновацій, залучення інвестицій та підтримки підприємців.

6.2. Ключові гравці в екосистемі підтримки бізнесу.

Учасники екосистеми: влада, акселератори, інкубатори, інвестори, освітні установи, технопарки тощо. Ролі та внесок різних гравців у створення сприятливого середовища для підприємницької діяльності.

6.3. Акселерація та інкубація бізнесу: в чому різниця?

Акселератори та інкубатори являють собою організації, які надають підприємцям підтримку та ресурси, але за різними моделями. Акселерація - це інтенсивна програма підтримки для вже існуючих підприємств, тоді як інкубація – це процес вирощування та розвитку нових стартапів.

6.4. Інвестування у стартапи: ризики та можливості.

Інвестування у стартапи може бути вигідним, але супроводжується значними ризиками. Різні види інвесторів: ангели, венчурні фонди, корпоративні інвестори. Їхні ролі та внесок у розвиток бізнесу.

6.5. Імпакт-інвестування та соціальна відповідальність.

Імпакт-інвестування спрямоване на досягнення соціальних та екологічних цілей, не лише фінансового прибутку. Роль імпакт-інвесторів у підтримці підприємств, що розв'язують соціальні проблеми.

6.6. Роль освіти в екосистемі підтримки бізнесу.

Освіта та навчання підприємців сприяють розвитку вмінь, знань та навичок для ефективного управління бізнесом. Університети, навчальні програми, менторство та навчання як частини екосистеми підтримки бізнесу.

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Перелік практичних (семінарських) та / або лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Семінарське заняття. Завдання 1.	<p>1. Сучасні приклади підприємництва: Поділіться прикладами сучасних успішних підприємств чи підприємницьких ініціатив. Які фактори сприяли їхньому успіху?</p> <p>2. Види підприємництва: Розгляньте різні види підприємництва, такі як соціальне підприємство, стартапи, сімейні бізнеси тощо. Дайте приклади кожного виду.</p> <p>3. Роль підприємництва у розвитку економіки: Поясніть, як підприємство впливає на розвиток економіки. Які позитивні аспекти цього впливу ви можете виділити?</p> <p>4. Торгівля як ключовий аспект підприємництва: Обговоріть роль торгівлі в рамках підприємства. Які стратегії торгівлі є найважливішими для підприємців?</p> <p>5. Сучасні тренди в підприємстві: Визначте актуальні тренди у світі підприємства. Які можливості вони створюють для молодих підприємців?</p> <p>6. Вплив глобалізації на підприємство: Розгляньте, як глобалізація впливає на сучасне підприємство та торгівлю. Які переваги та виклики вона створює для підприємців?</p> <p>7. Стартапи та інкубатори: Обговоріть роль стартапів та інкубаторів у розвитку підприємства. Які переваги можуть отримати молоді підприємці через участь у стартап-екосистемі?</p> <p>8. Важливість інновацій у підприємстві: Поясніть, чому інновації є ключовим фактором успіху для підприємців. Приведіть приклади інноваційних підприємств чи продуктів.</p> <p>9. Фактори успіху та невдач у підприємницькій діяльності: Визначте основні фактори, які впливають на успішну або невдачу підприємця. Як можна зробити позитивний вплив на ці фактори?</p> <p>10. Способи фінансування підприємства: Розгляньте різні методи фінансування підприємницьких ініціатив, такі як інвестиції, кредити, власні кошти тощо. Які переваги та недоліки мають ці методи?</p>
Тема 1. Практичне заняття. Завдання 1.	<p>На основі статистичних даних встановити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - найбільш чисельний вид економічної діяльності за кількістю підприємців; - найбільш чисельний вид економічної діяльності за кількістю найманих працівників; - найменш ризиковий вид економічної діяльності; - найбільш рентабельний вид економічної діяльності.
Тема 1. Практичне заняття. Завдання 2.	Порівняти дані українських підприємців із статистикою за європейськими країнами.

Назва теми та / або завдання	Зміст
<p>Тема 2. Семінарське заняття. Завдання 2.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Товарні біржі та їхні особливості: Обговоріть, що таке товарні біржі, і надайте приклади товарів, які торгуються на них. Які особливості товарних бірж роблять їх важливими для економіки? 2. Спеціалізовані біржі та їхні функції: Розкрийте концепцію спеціалізованих бірж, таких як фондові біржі та біржі цінних паперів. Як вони відрізняються від загальних фінансових бірж? 3. Аукціони як форма торгівлі: Поясніть, що таке аукціони на фінансовому ринку та як вони функціонують. Наведіть приклади різних типів аукціонів. 4. Акції та їхнє використання: Обговоріть, що таке акції, та розкажіть, які переваги і ризики пов'язані з інвестуванням у акції. 5. Облігації та їхнє придбання: Поясніть, що таке облігації, і вкажіть, які можливості надає їхнє придбання для інвесторів. 6. Опціони та ф'ючерси: Розкрийте, що таке опціони та ф'ючерси, та надайте приклади використання цих фінансових інструментів. 7. Глобальні фінансові ринки: Розгляньте глобальний аспект фінансових ринків та їх взаємодію зі світовою економікою.
<p>Тема 2. Практичне заняття. Завдання 3.</p>	<p>На основі статистичних даних встановити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кількість бірж в Україні, їх територіальну дислокацію, основну торговельну пропозицію; - кількість бірж за країнами ЄС, їх територіальну дислокацію, основну торговельну пропозицію.
<p>Тема 3. Семінарське заняття. Завдання 3.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Платформи електронної торгівлі: Які основні переваги має електронна комерція порівняно з традиційною торгівлею? 2. Процес покупки онлайн: Розкажіть, як відбувається процес покупки товарів або послуг онлайн. Які етапи включає в себе цей процес? 3. Доставка і логістика: Які виклики пов'язані з логістикою та доставкою товарів в електронній комерції? Які рішення можуть бути запроваджені для оптимізації цих процесів? 4. Споживачі в інтернет-бізнесі: Які особливості поведінки споживачів в інтернет-бізнесі? Як компанії адаптують свої стратегії до цих особливостей? 5. Конкуренція в інтернет-бізнесі: Як відбувається конкуренція в інтернет-бізнесі? Як компанії можуть зберегти свою конкурентоспроможність? 6. Безпека та захист даних: Як важливо забезпечити безпеку та захист даних у віртуальному просторі електронної комерції? Які загрози існують і як їм запобігти? 7. Тренди в електронній комерції: Які сучасні тренди та інновації впливають на електронну комерцію? Як ці тренди можуть вплинути на майбутнє інтернет-бізнесу?

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 3. Практичне заняття. Завдання 4.	Напишіть контент-план та сформулюйте рекламне відео для ОП з урахуванням специфіки соціальних мереж та споживацької аудиторії.
Тема 4. Семінарське заняття. Завдання 4.	<ol style="list-style-type: none"> Міжнародна торгівля та пандемія COVID-19: Як пандемія вплинула на міжнародну торгівлю та глобальний бізнес? Глобальні ланцюги постачання: Як ланцюги постачання стали більш глобальними та як це впливає на товарообіг? Міжнародний бізнес і кліматичні зміни: Як вплив міжнародного бізнесу на зміни клімату та як бізнес може сприяти збереженню навколишнього середовища? Торговельні обмеження і мита: Які обмеження та мита можуть виникати у міжнародній торгівлі та як вони впливають на бізнес? Міжнародний бізнес і етика: Як бізнес може враховувати етичні аспекти у своїй міжнародній діяльності? Міжнародна торгівля та інновації: Як міжнародна торгівля сприяє обміну інноваціями між країнами? Міжнародна торгівля та розвиток: Як міжнародна торгівля може впливати на розвиток країн, особливо розвинутих та розвиваючихся?
Тема 5. Практичне заняття. Завдання 5.	<p>На основі статистичних даних визначити:</p> <ul style="list-style-type: none"> - структуру експорту та імпорту України та Харківської області; - основні напрямки експорту та імпорту України та Харківської області.
Тема 5. Семінарське заняття. Завдання 5.	<ol style="list-style-type: none"> Об'єднання підприємців (класифікація, відмінності, переваги, недоліки); Об'єднання підприємців Харківщини (мета та завдання діяльності); Об'єднання підприємців України (мета та завдання діяльності); Європейські об'єднання підприємців; Міжнародні об'єднання підприємців.
Тема 6. Семінарське заняття. Завдання 6.	<ol style="list-style-type: none"> 117. Краудфандинг як новий спосіб фінансування; Найпопулярніші краудфандингові платформи; Цікаві, успішні та невдалі проекти в рамках Kickstarter або іншої краудфандингової платформи; Венчурне фінансування та його розвиток в Україні та світі; 5. Гранти як джерело заснування та розвитку підприємництва (прикладні різні країни).
Тема 6. Семінарське заняття. Завдання 6.	Сформулювати рейтинг бізнес-ідей поточного року для України та додатково трьох країн світу. Порівняти рейтинги, зробити висновки.
Тема 6. Семінарське заняття. Завдання 7.	Сформулювати хард та софт скіли підприємця на теперішній час, встановити напрямки їх подальшої трансформації.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми	Зміст
Тема 1 - 6	Вивчення лекційного матеріалу з підприємницької діяльності та цілей сталого розвитку України
Тема 1 - 6	Підготовка до практичних та семінарських занять
Тема 3	Виконання індивідуального навчально-дослідного завдання
Тема 1 - 6	Написання контрольної роботи
Тема 1 - 6	Підготовка до заліку

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція (Тема 1, 2, 4), проблемна лекція (Тема 3, 5), лекція-дискусія (Тема 6)).

Наочні (демонстрація (Тема 1 - 6)).

Практичні (практична робота (Тема 1 - 6), створення рекламної моделі (Тема 3), кейс-метод (Тема 5)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних, лабораторних та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: практичні або семінарські завдання (10 балів), письмові контрольні роботи (10 балів), індивідуальне навчально-дослідне завдання

(40 балів), практикум за темою 2 та 6 (40 балів).

Семестровий контроль: Залік.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. – 515 с.

2. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : монографія / за заг. ред. проф. Н.М. Соломянюк, проф. Л. В. Страшинської ; Нац. ун-т харч. технологій. – Київ : ЛІДЕР, 2020. – 220 с.

3. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність : підручник / за ред. д-ра екон. наук, проф. І. М. Сотник, д-ра екон. наук, проф. Л. М. Таранюка. Суми : Університетська книга, 2018. 572 с.

4. Підприємництво, торгівля, біржі в процесі соціально-економічного розвитку [Електронний ресурс] : монографія / І. В. Гондарева, Г. Л. Матвієнко-Біляєва, В. І. Ковальова [та ін.]. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 155 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/20275/1/2018-%d0%93%d0%be%d0%bd%d1%82%d0%b0%d1%80%d0%b5%d0%b2%d0%b0%20%d0%86%20%d0%92.pdf>

Додаткова

5. Литвиненко А. О. Міжнародна торгівля в умовах цифровізації глобальної економіки // А. О. Литвиненко, О. Д. Литвиненко // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». – 2022. – №9. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16631834211876.pdf>

6. Lytvynenko A. Environmental and social responsibility management in international entrepreneurship in EU countries // Alina Lytvynenko, Olena Lytvynenko, Yevheniia Sribna, Nataliia Shmatko, Liliya Kustrich, Lyudmila Parhomenko, Tetiana Neboha E3S Web of Conferences 408, 2023, 01024 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/abs/2023/45/e3sconf_iscmee2023_01024/e3sconf_iscmee2023_01024.html

7. Lytvynenko A. Formation of the strategy of the company in international business // А. О. Lytvynenko, О. Д. Lytvynenko // International scientific journal «Internauka». Series: «Economic Sciences». – 2023. – № 2(70). – С. 133-140.

8. Lytvynenko А. О. Valuation activities in entrepreneurship / А. О. Lytvynenko // Матеріали круглого столу «Розвиток підприємництва в Україні: безпека здійснення господарської діяльності». (м. Харків, 14 грудня 2018 р.) – 2018. – С. 124-128.

9. Salun M. Entrepreneurship in higher education : the formation of entrepreneurial universities // K. Zaslavska, M. Berest, O. Tsukan, M. Kolisnyk // The 12th international scientific conference "New Challenges in Economic and Business Development – 2020: Economic Inequality and Well-Being": Riga, Latvia, October 2, 2020. Proceedings. Riga: University of Latvia, 2020, P. 256–263.

10. Salun M. The Prerequisites for Entrepreneurial Universities formation in Ukraine // M. Salun, A. Lutskyi, M. Lutskyi, R. Zvarych, K. Zaslavska, O. Tsukan // International Journal of Psychosocial Rehabilitation, Vol. 24, Issue 08, 2020. – P. 7482 – 7491.

Інформаційні ресурси

11. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

12. Про вищу освіту. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>

13. Про медіа. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>

14. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>

15. Про підприємництво. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/698-12#Text>

16. Про товарні біржі. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1956-12#Text>